

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา (development study) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ให้เหมาะสมและครอบคลุมบริบทการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดการพัฒนารอบสมรรถนะของ มาร์เรลลี และคณะ (Marrelli et al., 2005) จำนวน 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การแสวงหาผู้ให้การสนับสนุน 3) การพัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับแผนการสื่อสารและการให้ความรู้ 4) การวางแผนวิธีการรวบรวมข้อมูล 5) การระบุสมรรถนะและการสร้างกรอบสมรรถนะทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน ตุลาคม ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2560 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 2 กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ หลอดเลือด และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและสมรรถนะฉบับร่าง

ส่วนที่ 3 กรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก (ฉบับร่าง) โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก

ส่วนที่ 4 กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ

ส่วนที่ 5 กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 4-1

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การพยาบาลผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ในโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ($n=6$)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	1	16.67
หญิง	5	83.33
อายุ ($\bar{X}=40.16$ ปี, $SD=5.26$ ปี, $Min=32.00$ ปี, $Max=46.00$ ปี)		
32-40 ปี	3	50.00
มากกว่า 40 ปี	3	50.00
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	6	100.00
วุฒิบัตรเฉพาะทางโรคหัวใจและทรวงอก	2	33.33
วุฒิบัตรเฉพาะทางวิกฤตผู้ใหญ่	4	66.67
ประสบการณ์การปฏิบัติงานในวิชาชีพ ($\bar{X}=16.50$ ปี, $SD=5.85$ ปี, $Min=9.00$ ปี, $Max=22.00$ ปี)		
ต่ำกว่า 10 ปี	2	33.33
10 ปีขึ้นไป	4	66.67
ประสบการณ์การพยาบาลผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ในโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ($\bar{X}=7.66$ ปี, $SD=1.86$ ปี, $Min=6.00$ ปี, $Max=10.00$ ปี)		
6-10 ปี	6	100.00

จากตารางที่ 4-1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 83.33 อายุเฉลี่ย 40 ปี ($SD=5.26$) วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับวุฒิบัตรเฉพาะทางโรคหัวใจและทรวงอก คิดเป็นร้อยละ 33.33 วุฒิการศึกษาเฉพาะทางวิกฤตผู้ใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ประสบการณ์การปฏิบัติงานในวิชาชีพ เฉลี่ย 16.50 ปี ($SD=5.85$) ประสบการณ์การพยาบาลผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ในโรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก เฉลี่ย 7.66 ปี ($SD=1.86$)

ส่วนที่ 2 กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และสมรรถนะฉบับร่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบกรอบสมรรถนะจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ ดังแสดงในตารางที่ 4-2 ถึง 4-7

ตารางที่ 4-2

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
1. มีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจ และหลอดเลือด ทั้งปกติ และผิดปกติ	1. มีความรู้เกี่ยวกับสรีรวิทยาของหัวใจ หลอดเลือด และทรวงอก ทั้งปกติและผิดปกติ (5 คน)	1. มีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจ และทรวงอก ทั้งปกติ และผิดปกติ
2. มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินโรค กระบวนการก่อโรค และพยาธิสภาพของโรคหัวใจและหลอดเลือด สามารถให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยญาติ และ สหวิชาชีพได้	2. มีความรู้เรื่องโรคหัวใจ พิกัดแต่กำเนิด และชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง (6 คน)	2. มีความรู้เรื่องโรค กระบวนการเกิดโรคพยาธิสภาพของโรคหัวใจและทรวงอก ทั้งชนิดแต่กำเนิด และชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง
3. มีความรู้ด้านระบาดวิทยา และสถานการณ์โรคหัวใจ และหลอดเลือดโดยเฉพาะกลุ่ม 5 โรคแรกของหน่วยงาน และแนวทางการรักษาที่เป็นมาตรฐานรายโรค	3. มีความรู้ใน 5 อันดับโรคแรกของหน่วยงาน ได้แก่ 1) Coronary Artery Disease 2) Valvular Heart Disease 3) Aortic Dissection 4) Congenital Heart Diseases และ 5) Empyema Thoracic (5 คน)	3. มีความรู้เรื่อง อาการ อาการผิดปกติ และแนวทางการรักษาโรคเฉพาะกลุ่ม 5 อันดับโรคแรกของหน่วยงาน ได้แก่ 1) Coronary Artery Disease 2) Valvular Heart Disease 3) Aortic Dissection 4) Congenital Heart Diseases และ 5) Empyema Thoracic

ตารางที่ 4-2 (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรณฉบับร่าง
4. มีความรู้ เรื่อง คลื่นไฟฟ้าหัวใจ การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อนความถี่สูง เบื้องต้น และการฉีดสีหลอดเลือดหัวใจ และสามารถนำผลการตรวจมาวางแผนให้การพยาบาลได้	4. มีความรู้เรื่องคลื่นหัวใจทั้งปกติ และผิดปกติ การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อนความถี่สูง เบื้องต้น และการฉีดสีหลอดเลือดหัวใจ และสามารถแปลผลการตรวจเบื้องต้นได้ (6 คน)	4. มีความรู้เรื่องคลื่นหัวใจทั้งปกติ และผิดปกติ การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อนความถี่สูง เบื้องต้น และการฉีดสีหลอดเลือดหัวใจ
5. มีความรู้ เรื่องแนวทางการรักษาโรคหัวใจ และหลอดเลือดด้วยการผ่าตัด ได้แก่ การทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ การเปลี่ยนลิ้นหัวใจ การเย็บซ่อมผนังหัวใจ และ pericardiotomy	5. มีความรู้ เรื่องแนวทางการรักษาโรคหัวใจ และหลอดเลือดด้วยการผ่าตัด ได้แก่ การทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ การเปลี่ยนหรือซ่อมลิ้นหัวใจ การเย็บซ่อมผนังหัวใจ (6 คน)	5. มีความรู้ เรื่องแนวทางการรักษาโรคหัวใจ และหลอดเลือดด้วยการผ่าตัด ได้แก่ การทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ การเปลี่ยนหรือซ่อมลิ้นหัวใจ การเย็บซ่อมผนังหัวใจ
6. มีความรู้เรื่องโรคร่วม/ปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง หรือภาวะแทรกซ้อนของโรคหัวใจหลอดเลือด และทรวงอก ได้แก่ เบาหวาน ไขมันสูง ภาวะไตวายเฉียบพลันที่ได้รับการรักษาด้วยการฟอกไตอย่างต่อเนื่อง และหลอดเลือดสมองได้	6. มีความรู้เรื่องโรคร่วม และปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ได้แก่ เบาหวาน ไขมันสูง ไต ความดันโลหิตสูงและภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นหลังการผ่าตัดหัวใจ เช่น ภาวะเลือดออกมาก หลังผ่าตัดหัวใจ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะความดันโลหิตต่ำ ภาวะหัวใจถูกบีบรัด ภาวะไตวายเฉียบพลัน เป็นต้น (6 คน)	6. มีความรู้เรื่องโรคร่วม และปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ได้แก่ เบาหวาน ไขมันสูง ไต ความดันโลหิตสูงและภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นหลังการผ่าตัดหัวใจ เช่น ภาวะเลือดออกมาก หลังผ่าตัดหัวใจ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะความดันโลหิตต่ำ ภาวะหัวใจถูกบีบรัด และภาวะไตวายเฉียบพลัน เป็นต้น

จากตารางที่ 4-2 แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 6 ข้อ และจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวน 6 ข้อ และบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 6 ข้อ

ตารางที่ 4-3

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
1. สามารถประเมินค้นหาข้อมูล ความต้องการของผู้ป่วยขั้นพื้นฐานแบบองค์รวม	1. สามารถประเมินสภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ และทรวงอก ได้ (5 คน)	1. สามารถประเมินสภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ ค้นหาข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพและความต้องการของผู้ป่วยโรคหัวใจ และทรวงอกได้
2. สามารถประเมินความพร้อมด้านร่างกายในระยะก่อนผ่าตัดผู้ป่วยศัลยศาสตร์หัวใจ และทรวงอก	2. สามารถประเมินสภาพร่างกายและจิตใจก่อนการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ในระบบต่างๆได้ เช่น ประเมินระดับความรู้สึกตัว ระบบการหายใจ ระบบการไหลเวียนโลหิต (4 คน)	2. สามารถประเมินสภาพร่างกายและจิตใจก่อนการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ในระบบต่างๆได้ เช่น ประเมินระดับความรู้สึกตัว ระบบการหายใจ ระบบการไหลเวียนโลหิต
3. สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพของผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก และแปลผลทางห้องปฏิบัติการขั้นพื้นฐานได้	3. สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก และแปลผลทางห้องปฏิบัติการได้ (6 คน)	3. สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือดและทรวงอก และแปลผลทางห้องปฏิบัติการได้

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
4. สามารถประเมินและ ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่ อาจเกิดขึ้นในผู้ป่วย ศัลยกรรมหัวใจ หลอดเลือด และทรวงอกได้	4. สามารถประเมินและ ป้องกันภาวะแทรกซ้อน หลังการผ่าตัดหัวใจ และ แก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น ภาวะพร่องออกซิเจน ภาวะ ความดันโลหิตไม่คงที่ ภาวะเลือดออกมากหลัง ผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะระดับน้ำตาลเลือดไม่ คงที่ และระดับโปตัสเซียม ผิดปกติได้ (6 คน)	4. สามารถประเมิน และ ป้องกันภาวะแทรกซ้อน หลังการผ่าตัดหัวใจ และ แก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น ภาวะพร่องออกซิเจน ภาวะความดันโลหิตไม่คงที่ ภาวะเลือดออกมากหลัง ผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะระดับน้ำตาลเลือดไม่ คงที่ และระดับโปตัสเซียม ผิดปกติได้

จากตารางที่ 4-3 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วย
ศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 4 ข้อ จากการสัมภาษณ์กลุ่ม
ผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวน 4 ข้อ และบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 4 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-4

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
1. สามารถเตรียมความพร้อมด้านจิตใจในระยะก่อนผ่าตัดผู้ป่วยศัลยศาสตร์หัวใจ และทรวงอก	1. สามารถร่วมกับทีมการดูแลผู้ป่วย เตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหัวใจ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตัวของญาติขณะที่ผู้ป่วยนอนพักรักษาที่หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก (6 คน)	1. สามารถร่วมกับทีมการดูแลผู้ป่วย เตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหัวใจ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตัวของญาติขณะที่ผู้ป่วยนอนพักรักษาที่หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกได้
2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดทางศัลยศาสตร์หัวใจ หลอดเลือด และทรวงอก	2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้ตามแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก เช่น การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ และทรวงอกที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยใส่ท่อระบายทรวงอก และผู้ป่วยที่มีบาดแผลหลังผ่าตัดบริเวณหน้าอกและแผลเจาะหลอดเลือด เป็นต้น (6คน)	2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้ตามแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือด และทรวงอกที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยใส่ท่อระบายทรวงอก และผู้ป่วยที่มีบาดแผลหลังผ่าตัดบริเวณหน้าอกและแผลเจาะหลอดเลือด เป็นต้น

จากตารางที่ 4-4 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 2 ข้อ จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวน 2 ข้อ และบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 2 ข้อ

ตารางที่ 4-5

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
1. มีความรู้ในการบริหารยาและการป้องกันความคลาดเคลื่อนทางยาที่ใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจหลอดเลือดและทรวงอกได้อย่างปลอดภัย	1. มีความรู้ในการบริหารยา เช่น dobutamine, adrenaline nitroglycerin, levophed ที่ใช้สำหรับผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้อย่างถูกต้องปลอดภัย (6คน)	1. มีความรู้ในการบริหารยาที่มีผลต่อหัวใจผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้อย่างถูกต้องปลอดภัย เช่น dobutamine, adrenaline nitroglycerin, levophed
2. สามารถประเมิน และให้การพยาบาลผู้ป่วย ก่อน ขณะ และหลังได้รับยาโรคหัวใจ หลอดเลือดและทรวงอกได้	2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาที่ใช้ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้ถูกต้อง(6คน)	2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาที่ใช้ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้ถูกต้องทั้ง ก่อน ขณะ และหลังได้รับยา
	3. สามารถคำนวณ และปรับขนาดยาให้เหมาะสมกับอาการผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามแนวทางการรักษาของแพทย์ (6 คน)	3. สามารถคำนวณ และปรับขนาดยาให้เหมาะสมกับอาการผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามแนวทางการรักษาของแพทย์

จากตารางที่ 4-5 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 2 ข้อ จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวน 3 ข้อ และบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 3 ข้อ

ตารางที่ 4-6

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จาก การทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะบ่งชี้
1. มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน การช่วยฟื้นคืนชีพขั้น พื้นฐาน และขั้นสูง รวมทั้ง การพยาบาลหลังการช่วย ฟื้นคืนชีพ	1. มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน การช่วยฟื้นคืนชีพขั้น พื้นฐาน และขั้นสูง รวมทั้ง การพยาบาลหลังการช่วย ฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการ ผ่าตัดหัวใจ และ ทรวงอก ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม (6คน)	1. มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐาน การช่วยฟื้นคืนชีพขั้น พื้นฐาน และขั้นสูง รวมทั้ง การพยาบาลหลังการช่วย ฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการ ผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ประเมินภาวะวิกฤตก่อน การช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วย ที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจชั้น สูงได้	2. สามารถประเมินภาวะวิกฤต อาการและอาการแสดงที่นำสู่ การช่วยฟื้นคืนชีพได้ขั้นสูง ได้ (6คน)	2. สามารถประเมินภาวะวิกฤต อาการและอาการแสดงที่นำสู่ การช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ ได้รับการผ่าตัดหัวใจชั้นสูงได้
3. สามารถบริหารยาที่ใช้ใน การช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วย ที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจได้	3. มีทักษะในการบริหารยาที่ใช้ ในการช่วยฟื้นคืนชีพได้ (6คน)	3. สามารถบริหารยาที่ใช้ในการ ช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ ได้รับการผ่าตัดหัวใจได้
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ และ เครื่องมือเพื่อใช้ในการกู้ ชีวิตได้	4. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อทำหัตถการเปิดทรวงอก และเข้าช่วยแพทย์ในการเปิด ทรวงอกและนวดหัวใจ ภายในทรวงอกได้อย่าง ถูกต้อง รวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ (6 คน)	4. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อทำหัตถการเปิดทรวงอก และเข้าช่วยแพทย์ในการเปิด ทรวงอกและนวดหัวใจ ภายในทรวงอกได้อย่าง ถูกต้อง รวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ
5. ปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้น พื้นฐาน และขั้นสูงได้	5. สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้น คืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้น สูงได้ (6คน)	5. สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้น คืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้น สูงได้

จากตารางที่ 4-6 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพ ในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 5 ข้อ จากการสัมภาษณ์ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวน 5 ข้อ และบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 5 ข้อ

ตารางที่ 4-7

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการช่วยคัดกรองทางการแพทย์ การพยาบาลและการดูแล อุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ที่ได้จากการทบทวน วรรณกรรมและการสัมภาษณ์

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
1. สามารถให้การพยาบาลในแต่ละหัตถการ และประเมินภาวะแทรกซ้อนต่างๆได้ เช่น การใส่ท่อช่วยหายใจ การเจาะปอดเพื่อระบายสารน้ำต่างๆ การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจ ชนิดชั่วคราวและชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด และเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยในรายที่มีภาวะฉุกเฉินพร้อมให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้	1. สามารถให้การพยาบาล และการช่วยเหลือแพทย์ในแต่ละหัตถการได้ ถูกต้อง (6คน)	1. สามารถให้การพยาบาล และช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการ และประเมินภาวะแทรกซ้อนต่างๆได้ การใส่ท่อช่วยหายใจ การเจาะปอดเพื่อระบายสารน้ำต่างๆ การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดงการใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราวและชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด และเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยในรายที่มีภาวะฉุกเฉินพร้อมให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
2. สามารถใช้เครื่องมือต่างๆ และช่วยแพทย์ทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาในผู้ป่วยในแต่ละหัตถการที่ใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจหลอดเลือดและทรวงอกได้อย่างถูกต้อง	2. สามารถช่วยแพทย์ทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยได้ เช่น การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร และการใส่เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอดเป็นต้น (6 คน)	2. สามารถใช้เครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ในการช่วยแพทย์ทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาได้อย่างถูกต้อง เช่น การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร และการใส่เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอดเป็นต้น
3. สามารถบำรุงรักษาอุปกรณ์การแพทย์ที่ช่วยในการเฝ้าระวัง/ติดตาม/รักษาโรคทางสัลศาสตร์หัวใจและทรวงอกในหน่วยงานได้	3. สามารถบำรุงรักษาเครื่องมือพิเศษต่างๆ และแก้ไขความผิดปกติของเครื่องมือที่ใช้ในการดูแลผู้ป่วยโรคหัวใจหลอดเลือดและทรวงอกในเบื้องต้นได้ เช่น เครื่องมือในการให้สารน้ำและยาทางหลอดเลือดดำ เครื่องช่วยหายใจ เครื่องมืออุปกรณ์ในการเปิดทรวงอก	3. สามารถบำรุงรักษาเครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ ได้ และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น เครื่องมือในการให้สารน้ำและยาทางหลอดเลือดดำ เครื่องช่วยหายใจ เครื่องมืออุปกรณ์ในการเปิดทรวงอก อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดแดง อุปกรณ์วัด

ตารางที่ 4-7 (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ		
การทบทวนวรรณกรรม	การสัมภาษณ์	สมรรถนะฉบับร่าง
	อุปกรณ์วัดความดันใน หลอดเลือดแดง อุปกรณ์วัด ความดันในหลอดเลือดดำ เครื่องพุงหัวใจ และ อุปกรณ์ใส่สายล้างไตทาง หน้าท้อง อุปกรณ์ใส่ เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจ ชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงาน ของหัวใจและปอด เครื่อง ตรวจคลื่นหัวใจ เป็นต้น (6 คน)	ความดันในหลอดเลือดดำ เครื่องพุงหัวใจและ อุปกรณ์ใส่สายล้างไตทาง หน้าท้องอุปกรณ์ใส่ เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจ ชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงาน ของหัวใจและปอด เครื่อง ตรวจคลื่นหัวใจ เป็นต้น
	4. สามารถให้ข้อมูลแก่ญาติ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ในการทำหัตถการที่มีความ เสี่ยงได้ เพื่อป้องกันความ เสี่ยงด้านการฟ้องร้อง (5 คน)	4. สามารถให้ข้อมูลแก่ญาติ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ในการทำหัตถการที่มีความ เสี่ยงได้ เพื่อป้องกันความ เสี่ยงด้านการฟ้องร้อง

จากตารางที่ 4-7 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาลและการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมมีจำนวน 3 ข้อ จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพยาบาลวิชาชีพ มีจำนวน 4 ข้อและบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 4 ข้อ

สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มี 6 ด้าน ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม มีจำนวน 22 ข้อ จากการสัมภาษณ์ 24 ข้อ และจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 24 ข้อ ได้แก่ 1) สมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก จากการ

ทบทวนวรรณกรรม จำนวน 6 ข้อ จากการสัมภาษณ์ 6 ข้อและจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 6 ข้อ 2) สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก จากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 4 ข้อจากการสัมภาษณ์ 4 ข้อ และจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 4 ข้อ 3) สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก จากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 2 ข้อ จากการสัมภาษณ์ 2 ข้อ และจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 2 ข้อ 4) สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก จากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 2 ข้อจากการสัมภาษณ์ 3 ข้อ และจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 3 ข้อ 5) สมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และ ทรวงอก จากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 5 ข้อจากการสัมภาษณ์ 5 ข้อ และจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 5 ข้อ และ 6) สมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาลและการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก จากการทบทวนวรรณกรรม จำนวน 3 ข้อจากการสัมภาษณ์ 4 ข้อ และจากการบูรณาการเป็นสมรรถนะฉบับร่างได้ 4 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 3 กรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาล พุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก สมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก และสมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาลและการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ในแต่ละสมรรถนะมีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังแสดงในตารางที่ 4-8 ถึง 4-13

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมรรถนะความรู้ด้านสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงถึงความรู้ที่จำเป็นในด้านกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยา ของหัวใจ และทรวงอก ทั้งปกติ และผิดปกติ ความรู้เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และที่เกิดขึ้นภายหลัง แนวทางการรักษาผู้ป่วยหลังสัลยกรรมหัวใจและทรวงอกได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 4-8

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะความรู้ด้านสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
1. มีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจ และทรวงอก ทั้งปกติ และผิดปกติ
2. มีความรู้เรื่องโรค กระบวนการเกิดโรคพยาธิสภาพของโรคหัวใจและทรวงอก ทั้งชนิดแต่กำเนิด และชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง
3. มีความรู้เรื่อง อาการ อาการผิดปกติ และแนวทางการรักษาโรคเฉพาะกลุ่ม 5 อันดับโรคแรกของหน่วยงาน ได้แก่ 1) Coronary Artery Disease 2) Valvular Heart Disease 3) Aortic Dissection 4) Congenital Heart Diseases และ 5) Empyema Thoracic
4. มีความรู้เรื่องคลื่นหัวใจทั้งปกติ และผิดปกติ การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อนความถี่สูง เบื้องต้น และ การฉีดสีหลอดเลือดหัวใจ
5. มีความรู้ เรื่องแนวทางการรักษาโรคหัวใจ และหลอดเลือดด้วยการผ่าตัด ได้แก่ การทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ การเปลี่ยนหรือซ่อมลิ้นหัวใจ การเย็บซ่อมผนังหัวใจ
6. มีความรู้เรื่องโรคร่วม และปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ได้แก่ เบาหวาน ไขมันสูง ไต ความดันโลหิตสูง และภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นหลังการผ่าตัดหัวใจ เช่น ภาวะเลือดออกมากหลังผ่าตัดหัวใจ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะความดันโลหิตต่ำ ภาวะหัวใจถูกบีบรัด และภาวะไตวายเฉียบพลัน เป็นต้น

จากตารางที่ 4-8 พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะความรู้ด้านสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง) มีจำนวน 6 ข้อ

สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะและความสามารถในการรวบรวมข้อมูล จากประวัติ การตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการรวมถึงผลการตรวจพิเศษต่างๆ ภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยหลังได้รับการผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 4-9

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก
โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
1. สามารถประเมินสภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ ค้นหาข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพและความต้องการของผู้ป่วยโรคหัวใจ และ ทรวงอกได้
2. สามารถประเมินสภาพร่างกายและจิตใจก่อนการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ในระบบต่างๆได้ เช่น ประเมินระดับความรู้สึกตัว ระบบการหายใจ ระบบการไหลเวียนโลหิต
3. สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือดและทรวงอก และแปลผลทางห้องปฏิบัติการได้
4. สามารถประเมิน และป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดหัวใจ และแก้ไขภาวะเบื้องต้นได้ เช่น ภาวะพร่องออกซิเจน ภาวะความดันโลหิตไม่คงที่ ภาวะเลือดออกมากหลังผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะระดับน้ำตาลเลือดไม่คงที่ ระดับโปตัสเซียมผิดปกติได้

จากตารางที่ 4-9 พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง) มีจำนวน 4 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมรรถนะด้านการพยาบาลศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพ แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและ ทรวงอก ก่อนและหลังการผ่าตัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เพื่อช่วยในการดูแลรักษา วินิจฉัยและ ป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยเน้นความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการดูแลสอดคล้องกับมาตรฐาน วิชาชีพ

ตารางที่ 4-10

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ

1. สามารถร่วมกับทีมการดูแลผู้ป่วย เตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจ และให้ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหัวใจ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตัวของญาติขณะที่ ผู้ป่วยนอนพักรักษาที่หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ได้
 2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้ตามแนวทางการ พยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือด และ ทรวงอกที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยใส่ท่อระบายทรวงอก และผู้ป่วยที่มีบาดแผลหลังผ่าตัด บริเวณหน้าอกและแผลเจาะหลอดเลือด เป็นต้น
-

จากตารางที่ 4-10 พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรม หัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง) มีจำนวน 2 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถในการบริหารยาที่ใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ คำนวณขนาดยาและอัตราตั้งแต่กระบวนการเตรียมยา การระบุขนาดยา การคำนวณขนาดยาและ อัตราการให้ยา การเฝ้าระวังปฏิกิริยาระหว่างยาต่างชนิด และอาการไม่พึงประสงค์ของยาในผู้ป่วย สัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับอาการของผู้ป่วย

ตารางที่ 4-11

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก
โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ

1. มีความรู้ในการบริหารยาที่มีผลต่อหัวใจผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้อย่างถูกต้องปลอดภัย เช่น dobutamine, adrenaline nitroglycerin, levophed
 2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาที่ใช้ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้ถูกต้องทั้ง ก่อน ขณะ และหลังได้รับยา
 3. สามารถคำนวณ และปรับขนาดยาให้เหมาะสมกับอาการผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ตามแนวทางการ รักษาของแพทย์
-

จากตารางที่ 4-11 พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วย สัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง) มีจำนวน 3 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการประเมินภาวะวิกฤต ภาวะหายใจวาย และภาวะหัวใจหยุดเต้น การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้ สามารถเตรียมความพร้อมทั้งทีมช่วยฟื้นคืนชีพ และอุปกรณ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอกได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4-12

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ

1. มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูง รวมทั้งการพยาบาลหลังการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 2. สามารถประเมินภาวะวิกฤต อาการและอาการแสดงที่นำสู่การช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจขั้นสูงได้
 3. สามารถบริหารยาที่ใช้ในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจได้
 4. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อทำหัตถการเปิดทรวงอก และเข้าช่วยแพทย์ในการเปิดทรวงอกและนวดหัวใจภายในทรวงอกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
 5. สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้
-

จากตารางที่ 4-12 พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง) มีจำนวน 5 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการเตรียมผู้ป่วย เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการทำหัตถการ และช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกสามารถให้การพยาบาล และป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยทั้ง ก่อน ขณะ และหลังทำการหัตถการได้อย่างถูกต้องและสามารถบำรุงดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษได้อย่างถูกต้อง เพื่อพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

ตารางที่ 4-13

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ
1. สามารถให้การพยาบาล และช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการ และประเมินภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ได้ การใส่ท่อช่วยหายใจ การเจาะปอดเพื่อระบายสารน้ำต่างๆ การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราวและชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด และเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยในรายที่มีภาวะฉุกเฉินพร้อมให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้
2. สามารถใช้เครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ในการช่วยแพทย์ทำการหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาได้อย่างถูกต้อง เช่น การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร และการใส่เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด เป็นต้น
3. สามารถดูแลเครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ ได้ และสามารถบำรุงรักษาและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น เครื่องมือในการให้สารน้ำและยาทางหลอดเลือดดำ เครื่องช่วยหายใจ เครื่องมืออุปกรณ์ในการเปิดทรวงอก อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดแดง อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดดำเครื่องพุงหัวใจและอุปกรณ์ใส่สายล้างไตทางหน้าท้องอุปกรณ์ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจ และปอด เครื่องตรวจคลื่นหัวใจ เป็นต้น
4. สามารถให้ข้อมูลแก่ญาติเพื่อประกอบการตัดสินใจในการทำหัตถการที่มีความเสี่ยงได้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการฟ้องร้อง

จากตารางที่ 4-13 พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถสมรรถนะด้านการพยาบาลและการช่วย
หัตถการทางการแพทย์ในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก
(ฉบับร่าง) มีจำนวน 4 ข้อ

สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาล
พุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง) มี 6 ด้าน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ จำนวน 24 ข้อ ได้แก่ 1) สมรรถนะ
ความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก จำนวน 6 ข้อ 2) สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรม
หัวใจ และทรวงอก จำนวน 4 ข้อ 3) สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก
จำนวน 2 ข้อ 4) สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก จำนวน 3 ข้อ
5) สมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และ ทรวงอก จำนวน 5 ข้อ 6) สมรรถนะด้าน
การช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาลและการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วย
ศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก จำนวน 4 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

**ส่วนที่ 4 กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก
โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายชื่อของสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายชื่อ ดังแสดงในตารางที่ 4-14 ถึง 4-19

ตารางที่ 4-14

**คำดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายชื่อ ในสมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก
ของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช
พิษณุโลก (ฉบับร่าง)**

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	I-CVI
1. มีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจและทรวงอก ทั้งปกติ และผิดปกติ	1.0
2. มีความรู้เรื่องโรค กระบวนการเกิดโรคพยาธิสภาพของโรคหัวใจและทรวงอก ทั้งชนิดแต่กำเนิด และชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง	1.0
3. มีความรู้เรื่อง อาการ อาการผิดปกติ และแนวทางการรักษาโรคเฉพาะกลุ่ม 5 อันดับ โรคแรกของหน่วยงาน ได้แก่ 1) Coronary Artery Disease 2) Valvular Heart Disease 3) Aortic Dissection 4) Congenital Heart Diseases และ 5) Empyema Thoracic	1.0
4. มีความรู้เรื่องคลื่นหัวใจทั้งปกติ และผิดปกติ การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อน ความถี่สูง เบื้องต้น และการฉีดสีหลอดเลือด	1.0
5. มีความรู้ เรื่องแนวทางการรักษาโรคหัวใจ และหลอดเลือดด้วยการผ่าตัด ได้แก่ การทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ การเปลี่ยนหรือซ่อมลิ้นหัวใจ การเย็บซ่อมผนังหัวใจ	1.0
6. มีความรู้เรื่องโรคร่วม และปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ได้แก่ เบาหวาน ไขมันสูง ไต ความดันโลหิตสูงและภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นหลังการผ่าตัดหัวใจ เช่น ภาวะเลือดออกมากหลังผ่าตัดหัวใจ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะความดันโลหิตต่ำ ภาวะหัวใจถูกบีบรัด และภาวะไตวายเฉียบพลัน เป็นต้น	1.0

จากตาราง 4-14 สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ทั้งหมดจำนวน 6 ข้อ

ตารางที่ 4-15

ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อในสมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก
ของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช
พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
1. สามารถประเมินสภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ ค้นหาข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพและความต้องการของผู้ป่วยโรคหัวใจ และ ทรวงอกได้	1.0
2. สามารถประเมินสภาพร่างกายและจิตใจก่อนการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ในระบบต่างๆได้ เช่น ประเมินระดับความรู้สึกตัว ระบบการหายใจ ระบบการไหลเวียนโลหิต	1.0
3. สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือดและทรวงอก และแปลผลทางห้องปฏิบัติการได้	1.0
4. สามารถประเมิน และป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดหัวใจ และแก้ไข ปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น ภาวะพร่องออกซิเจน ภาวะความดันโลหิตไม่คงที่ ภาวะเลือดออกมากหลังผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะระดับน้ำตาลเลือดไม่คงที่ ระดับโปตัสเซียมผิดปกติ ได้	1.0

จากตารางที่ 4-15 สรุปครอบคลุมสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-16

ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อในสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก
ของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช
พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
1. สามารถร่วมกับทีมการดูแลผู้ป่วย เตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหัวใจ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตัวของญาติขณะที่ผู้ป่วยนอนพักรักษาที่หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ได้	1.0
2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้ตามแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือด และทรวงอกที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยใส่ท่อระบายทรวงอก และผู้ป่วยที่มีบาดแผลหลังผ่าตัดบริเวณหน้าอกและแผลเจาะหลอดเลือด เป็นต้น	1.0

จากตารางที่ 4-16 สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และ ทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 2 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ทั้งหมดจำนวน 2 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-17

ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อในสมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอกของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
1. มีความรู้ในการบริหารยาที่มีผลต่อหัวใจผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย เช่น dobutamine, adrenaline nitroglycerin, levophed	1.0
2. สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาที่ใช้ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้ถูกต้อง ทั้ง ก่อน ขณะ และหลังได้รับยา	1.0
3. สามารถคำนวณ และปรับขนาดยาให้เหมาะสมกับอาการผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ตามแนวทางการรักษาของแพทย์	1.0

จากตาราง 4-17 สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 3 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ทั้งหมดจำนวน 3 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-18

คำดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อในสมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก
ของพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช
พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
1. มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูง รวมทั้งการพยาบาลหลังการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	1.0
2. สามารถประเมินภาวะวิกฤต อาการและอาการแสดงที่นำสู่การช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจขั้นสูงได้	1.0
3. สามารถบริหารยาที่ใช้ในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจได้	1.0
4. สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อทำหัตถการเปิดทรวงอก และเข้าช่วยแพทย์ในการเปิดทรวงอกและนวดหัวใจภายในทรวงอกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	1.0
5. สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้	1.0

จากตารางที่ 4-18 สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และ ทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ทั้งหมดจำนวน 5 ข้อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4-19

ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา รายข้อในสมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก (ฉบับร่าง)

พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ	ค่า I-CVI
1. สามารถให้การพยาบาล และช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการ และประเมินภาวะแทรกซ้อนต่างๆได้ การใส่ท่อช่วยหายใจ การเจาะปอดเพื่อระบายสารน้ำต่างๆ การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราวและชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด และเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยในรายที่มีภาวะฉุกเฉินพร้อมให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้	1.0
2. สามารถใช้เครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ในการช่วยแพทย์ทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาได้อย่างถูกต้อง เช่น การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร และการใส่เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด เป็นต้น	1.0
3. สามารถดูแลเครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆได้ และสามารถบำรุงรักษาและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น เครื่องมือในการให้สารน้ำและยาทางหลอดเลือดดำ เครื่องช่วยหายใจ เครื่องมืออุปกรณ์ในการเปิดทรวงอก อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดแดง อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดดำ เครื่องพุงหัวใจและอุปกรณ์ใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง อุปกรณ์ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจ และปอด เครื่องตรวจคลื่นหัวใจ เป็นต้น	1.0
4. สามารถให้ข้อมูลแก่ญาติเพื่อประกอบการตัดสินใจในการทำหัตถการที่มีความเสี่ยงได้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการฟ้องร้อง	1.0

จากตาราง 4-19 สรุปกรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชิราช พิษณุโลก ที่ได้จากการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสมรรถนะด้านการช่วยชีวิตการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ทั้งหมดจำนวน 4 ข้อ

สรุปจากตาราง 4-14 ถึง 4-19 ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชิราช พิษณุโลก ทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 24 ข้อ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 5 กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาล พุทธชินราช พิษณุโลก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลกได้ 6 ด้านประกอบด้วย พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 24 ข้อ ดังนี้

1. สมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงถึง ความรู้ที่จำเป็นในด้านกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยา ของหัวใจ และทรวงอก ทั้งปกติ และ ผิดปกติ ความรู้เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และที่เกิดขึ้นภายหลัง แนวทางการรักษาผู้ป่วยหลัง ศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกได้อย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 6 ข้อ ได้แก่

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจและทรวงอก ทั้งปกติ และผิดปกติ
- 2) มีความรู้เรื่องโรค กระบวนการเกิดโรคพยาธิสภาพของโรคหัวใจและทรวงอก ทั้งชนิดแต่กำเนิด และชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง
- 3) มีความรู้เรื่อง อาการ อาการผิดปกติ และแนวทางการรักษาโรคเฉพาะกลุ่ม 5 อันดับ โรคแรกของหน่วยงาน ได้แก่ 1) Coronary Artery Disease 2) Valvular Heart Disease 3) Aortic Dissection 4) Congenital Heart Diseases และ 5) Empyema Thoracic
- 4) มีความรู้เรื่องคลื่นหัวใจทั้งปกติ และผิดปกติ การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงสะท้อน ความถี่สูง เบื้องต้น และ การฉีดสีหลอดเลือดหัวใจ
- 5) มีความรู้ เรื่องแนวทางการรักษาโรคหัวใจ และหลอดเลือดด้วยการผ่าตัด ได้แก่ การ ทำทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ การเปลี่ยนหรือซ่อมลิ้นหัวใจ การเย็บซ่อมผนังหัวใจ
- 6) มีความรู้เรื่องโรคร่วม และปัจจัยที่ทำให้เกิดโรค ได้แก่ เบาหวาน ไขมันสูง ไต ความดันโลหิตสูงและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นหลังการผ่าตัดหัวใจ เช่น ภาวะเลือดออกมากหลัง ผ่าตัดหัวใจ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะความดันโลหิตต่ำ ภาวะหัวใจถูกบีบรัด และภาวะไตวายเฉียบพลัน เป็นต้น

2. สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะและความสามารถในการรวบรวมข้อมูล จากประวัติ การตรวจร่างกาย ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการรวมถึงผลการตรวจพิเศษต่างๆ ภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยหลังได้รับการผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 4 ข้อ ได้แก่

- 1) สามารถประเมินสภาพผู้ป่วยโรคหัวใจ ค้นหาข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพและความต้องการของผู้ป่วยโรคหัวใจ และ ทรวงอกได้
- 2) สามารถประเมินสภาพร่างกายและจิตใจก่อนการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ในระบบต่างๆได้ เช่น ประเมินระดับความรู้สึกตัว ระบบการหายใจ ระบบการไหลเวียนโลหิต
- 3) สามารถประเมินการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณชีพของผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ หลอดเลือด และทรวงอก และแปลผลทางห้องปฏิบัติการได้
- 4) สามารถประเมิน และป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดหัวใจ และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น ภาวะพร่องออกซิเจน ภาวะความดันโลหิตไม่คงที่ ภาวะเลือดออกมากหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะระดับน้ำตาลเลือดไม่คงที่ระดับโปรตีนซีรัมผิดปกติ ได้

3. สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ก่อนและหลังการผ่าตัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เพื่อช่วยในการดูแลรักษา วินิจฉัยและป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยเน้นความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการดูแลสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 2 ข้อ ได้แก่

- 1) สามารถร่วมกับทีมการดูแลผู้ป่วย เตรียมความพร้อมของผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหัวใจ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติตัวของญาติ ขณะที่ผู้ป่วยนอนพักรักษาที่หอผู้ป่วยหนักสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ได้
- 2) สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในระยะหลังผ่าตัดหัวใจและทรวงอก ได้ตามแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ และทรวงอกที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยใส่ท่อระบายทรวงอก และผู้ป่วยที่มีบาดแผลหลังผ่าตัดบริเวณหน้าอกและแผลและหลอดเลือด เป็นต้น

4. สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถในการบริหารยาที่ใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ คำนวณขนาดยาและอัตราตั้งแต่กระบวนการเตรียมยา การระบุขนาดยา การคำนวณขนาดยาและอัตราการใช้ยา การเฝ้าระวังปฏิกิริยาระหว่างยาต่างชนิด และอาการไม่พึงประสงค์ของยาในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับอาการของผู้ป่วย ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 3 ข้อ ได้แก่

- 1) มีความรู้ในการบริหารยาที่มีผลต่อหัวใจผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้อย่างถูกต้องปลอดภัย เช่น dobutamine, adrenaline nitroglycerin, levophed
- 2) สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับยาที่ใช้ในผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจได้ถูกต้องทั้งก่อน ขณะ และหลังได้รับยา
- 3) สามารถคำนวณ และปรับขนาดยาให้เหมาะสมกับอาการผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ตามแนวทางการรักษาของแพทย์

5. สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการประเมินภาวะวิกฤต ภาวะหายใจวาย และภาวะหัวใจหยุดเต้น การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้ สามารถเตรียมความพร้อมทั้งทีมช่วยฟื้นคืนชีพ และอุปกรณ์ในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอกได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 5 ข้อ ได้แก่

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูง รวมทั้งการพยาบาลหลังการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอก ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- 2) สามารถประเมินภาวะวิกฤต อาการและอาการแสดงที่นำไปสู่การช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจขั้นสูงได้
- 3) สามารถบริหารยาที่ใช้ในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจได้
- 4) สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อทำหัตถการเปิดทรวงอก และเข้าช่วยแพทย์ในการเปิดทรวงอกและนวดหัวใจภายในทรวงอกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- 5) สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้

6. สมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก หมายถึง พฤติกรรมที่พยาบาลวิชาชีพแสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถ ในการเตรียมผู้ป่วย เตรียมอุปกรณ์เครื่องมือในการทำหัตถการ และช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการในผู้ป่วยสัลยกรรมหัวใจและทรวงอกสามารถให้การพยาบาล และป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วยทั้ง ก่อน ขณะ และหลังทำหัตถการได้อย่างถูกต้องและสามารถบำรุงดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษได้อย่างถูกต้อง เพื่อพร้อมใช้งานอยู่เสมอ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ 4 ข้อ ได้แก่

1) สามารถให้การพยาบาล และช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการ และประเมินภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ได้ การใส่ท่อช่วยหายใจ การเจาะปอดเพื่อระบายสารน้ำต่างๆ การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราวและชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจ และปอด และเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยในรายที่มีภาวะฉุกเฉินพร้อมให้การช่วยเหลือเบื้องต้นได้

2) สามารถใช้เครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ รวมทั้งการเตรียมอุปกรณ์ในการช่วยแพทย์ทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและรักษาได้อย่างถูกต้อง เช่น การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร และการใส่เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด เป็นต้น สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วย ก่อน ขณะทำหัตถการ และหลังการทำหัตถการได้อย่างถูกต้อง

3) สามารถดูแลเครื่องมือพิเศษและอุปกรณ์การแพทย์ต่างๆ ได้ และสามารถบำรุงรักษา และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้ เช่น เครื่องมือในการให้สารน้ำและยาทางหลอดเลือดดำ เครื่องช่วยหายใจ เครื่องมืออุปกรณ์ในการเปิดทรวงอก อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดแดง อุปกรณ์วัดความดันในหลอดเลือดดำเครื่องพุงหัวใจและอุปกรณ์ใส่สายล้างไตทางหน้าท้องอุปกรณ์ใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจ และปอด เครื่องตรวจคลื่นหัวใจ เป็นต้น

4) สามารถให้ข้อมูลแก่ญาติเพื่อประกอบการตัดสินใจในการทำหัตถการที่มีความเสี่ยงได้ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการฟ้องร้อง

การอภิปรายผล

ผลการศึกษากรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ ในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก โดยได้นำขั้นตอนการพัฒนากรอบสมรรถนะของ มาร์เรลลี และคณะ (Marrelli et al., 2005) ผู้ศึกษาอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ และคำถามในการศึกษา ดังนี้

การพัฒนากรอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก เพื่อให้ครอบคลุมบริบทการทำงานของพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า กรอบสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพประกอบด้วยสมรรถนะ 6 ด้าน ดังนี้

1. สมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ
2. สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ
3. สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 2 ข้อ
4. สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 3 ข้อ
5. สมรรถนะช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 5 ข้อ
6. สมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์การพยาบาลและการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถจำนวน 4 ข้อ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาที่ได้ สามารถอภิปรายผลการศึกษารอบสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ได้เป็นรายด้านดังนี้

1. สมรรถนะความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

ผลการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ในด้านความรู้ด้านศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วย พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 6 ข้อ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านความรู้ด้าน ศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ซึ่งสามารถ อภิปรายได้โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) พฤติกรรมบ่งชี้ด้านความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจและ ทรวงอกทั้งปกติ และผิดปกติ อาการและอาการแสดงของโรครวมถึงโรคร่วมของผู้ป่วยโรคหัวใจ เป็น สิ่งสำคัญเนื่องจากผู้ป่วยกลุ่มนี้เป็นผู้ป่วยที่มีความผิดปกติจากกลไกการทำงานของหัวใจ หรือเกิดจาก ความผิดปกติของโครงสร้างของหัวใจ สอดคล้องกับ อุไร ศรีแก้ว (2543) ที่กล่าวว่า การผ่าตัดหัวใจ เป็นการแก้ไขพยาธิสภาพของหัวใจ ร่วมกับการมีปัจจัยส่งเสริมให้เกิดโรค เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และไขมันในเส้นเลือด เป็นต้น ซึ่งโรคร่วมเหล่านี้จะส่งเสริมโรคหัวใจมีอาการมาก ยิ่งขึ้น นำมาสู่อาการและอาการแสดงที่ต้องมาพบแพทย์ โดยเฉพาะอาการที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันและ ส่งผลให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตได้ เช่น อาการเจ็บหน้าอก และอาการหมดสติจากหัวใจขาดเลือด หาก พยาบาลไม่มีความรู้ในเรื่องกายวิภาคศาสตร์และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจและทรวงอกทั้งปกติ และ ผิดปกติ ก็อาจจะเกิดความล่าช้าในการดูแล หรือ การให้การพยาบาลที่ถูกต้องได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยการผ่าตัด ซึ่งเป็นการแก้ไขในส่วนองสาเหตุด้านกายวิภาคศาสตร์และ สรีรวิทยาโดยตรง และต้องเข้ารับการดูแลอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาโดยพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนัก หากพยาบาลวิชาชีพ ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวก็จะส่งผลให้การดูแลผู้ป่วยในภาวะวิกฤติหลังผ่าตัด หัวใจนี้ไม่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยได้ สอดคล้องกับ บุญผด้อย ศรีล้ำ (2555) ที่ กล่าวว่า พยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในพยาธิสรีรวิทยา เพื่อรวบรวมข้อมูลในการ วางแผนปฏิบัติการพยาบาลในผู้ป่วยแต่ละคน ตั้งแต่การเตรียมก่อนผ่าตัด ขณะผ่าตัด ตลอดจนหลัง ผ่าตัด โดยเฉพาะพยาบาลสาขาเฉพาะทางต้องมีความรู้และความสามารถความชำนาญในลักษณะงาน ในหน่วยงานนั้น

2) พฤติกรรมบ่งชี้กลุ่มความรู้ด้านการตรวจพิเศษต่างๆที่ช่วยในการวินิจฉัยโรคเช่น EKG, Echocardiogram ,Coronary angiography, เอกซเรย์ทรวงอก จะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการทำงานของหัวใจ เช่น จังหวะการเต้นของหัวใจความสม่ำเสมอในการเต้น ประสิทธิภาพการนำไฟฟ้าในหัวใจ ภาวะหัวใจโต กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด การทำงานของหัวใจ ประสิทธิภาพการบีบตัวของหัวใจ และช่วยในการวินิจฉัยภาวะโรคหลอดเลือดหัวใจและความรุนแรงได้ถูกต้องแม่นยำ และการติดตามการทำงานของหัวใจด้วยอุปกรณ์พิเศษต่างๆอย่างต่อเนื่อง จะส่งผลให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพที่ให้การดูแลต้องมีความรู้ในการช่วยแพทย์ในการตรวจ แปลผล และรายงานผลการตรวจที่ถูกต้องเพื่อเป็นข้อมูลแก่แพทย์ในการวินิจฉัยโรคและหาแนวทางในการรักษาต่อไป สอดคล้องกับ วิจิตรา กุสุมภ์ และ พวงผกา กรีทอง (2551) ที่กล่าวว่า ผู้ป่วยวิกฤต/กึ่งวิกฤต มักต้องใช้อุปกรณ์ เพื่อบันทึกสัญญาณชีพ และต่อกับมอนิเตอร์ เพื่อเฝ้าดูอาการตลอดเวลา จำเป็นอย่างยิ่งที่พยาบาลวิชาชีพต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะความสามารถในการอ่าน วิเคราะห์ และแปลผลคลื่นไฟฟ้าหัวใจ เพื่อให้การดูแลรักษาที่ถูกต้องอย่างรวดเร็ว ปลอดภัย

3) พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถกลุ่มความรู้ในแนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคหัวใจที่ต้องได้รับการผ่าตัด เป็นสมรรถนะที่จำเป็นเนื่องจากแนวทางการรักษาผู้ป่วยโดยการผ่าตัดหัวใจชนิดแบบเปิดเป็นการแก้ไขพยาธิสภาพของหัวใจและมีความเสี่ยงสูง ดังนั้นจึงมีการทำหัตถการ และการอุปกรณ์ต่างๆที่แตกต่างกันเพื่อช่วยในการทำการผ่าตัด เช่น การใส่เครื่องปอดหัวใจเทียม , การใช้เครื่องช่วยหายใจ, การผ่าตัดทางเบี่ยงหลอดเลือดหัวใจ, การผ่าตัดซ่อมความผิดปกติแต่กำเนิด, การผ่าตัดเปลี่ยนหรือการซ่อมลิ้นหัวใจและการทำให้หัวใจหยุดเต้นในระหว่างการผ่าตัด ซึ่งในแต่ละหัตถการ และอุปกรณ์ต่าง ๆนี้มีผลกระทบแก่ผู้ป่วยโดยตรงและทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆตามมาได้ สอดคล้องกับ ชิวสา ลีวัธนะ (2547) ที่กล่าวว่า การผ่าตัดหัวใจแบบเปิดมีความเสี่ยงสูงเนื่องจากในระยะหลังผ่าตัดอาจเกิดภาวะแทรกซ้อนตามมาได้ เช่น เลือดออกมากหลังผ่าตัด ปริมาณเลือดออกจากหัวใจลดลง ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะหัวใจถูกกด และภาวะหัวใจวาย หากพยาบาลวิชาชีพไม่ทราบแนวทางในการรักษาจะทำให้ไม่สามารถเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นหลังการผ่าตัดหัวใจได้ และอาจจะส่งผลกระทบต่อผู้ป่วยถึงชีวิตได้

ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอกที่ให้การดูแลผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของหัวใจและทรวงอก ซึ่งทำให้ระบบการไหลเวียนโลหิตผิดปกติ จำเป็นต้องมีสมรรถนะที่ด้านความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคศาสตร์ และพยาธิสรีรวิทยาของหัวใจและทรวงอกทั้งปกติและผิดปกติ รวมถึงความรู้เรื่องโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และชนิดที่เกิดขึ้นภายหลัง ความรู้ในด้านการตรวจวินิจฉัยเพื่อช่วยแพทย์วินิจฉัยโรค และมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการรักษาโดยวิธีการผ่าตัด

เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจกลับสู่ภาวะปกติได้อย่างปลอดภัย รวมถึงความรู้เรื่อง อาการ อาการผิดปกติ และแนวทางการรักษาโรคเฉพาะกลุ่ม 5 อันดับโรคแรกของหน่วยงาน ได้แก่ 1) Coronary Artery Disease 2) Valvular Heart Disease 3) Aortic Dissection 4) Congenital Heart Diseases และ 5) Empyema Thoracic

2. สมรรถนะด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

ผลการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ในด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วย พฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการประเมินผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ซึ่งสามารถอธิบายได้เป็น 2 ระยะ ดังนี้

1) ระยะก่อนการผ่าตัดนั้น การผ่าตัดหัวใจเป็นการผ่าตัดใหญ่ มีความเสี่ยงสูงในการเสียชีวิต และหลังจากที่ผู้ป่วยได้รับการผ่าตัดเรียบร้อยแล้วนั้น จะมีอุปกรณ์ช่วยชีวิตต่าง ๆ มากมาย เช่น ท่อช่วยหายใจ สายให้ยาทางหลอดเลือดดำ สายระบายเลือดบริเวณหน้าอก สายวัดความดันในหลอดเลือดแดงโดยตรง สายปัสสาวะการและอื่นๆ ซึ่งหากผู้ป่วยและครอบครัวไม่ได้รับข้อมูลก่อนการผ่าตัด อาจทำให้ผู้ป่วยไม่ให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวผู้ป่วยเอง เช่นการดึงท่อช่วยหายใจ และอุปกรณ์ช่วยชีวิตต่างๆ และครอบครัวอาจเกิดความกังวลได้ เนื่องจากขาดการรับทราบข้อมูลก่อนการผ่าตัด ซึ่งการเยี่ยมผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจจะเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยและครอบครัวในการเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นและคุ้นชินกับอุปกรณ์ต่างๆ โดยการเยี่ยมก่อนการผ่าตัดนี้จะประกอบด้วยทีมสหวิชาชีพ ประกอบแพทย์ผู้ทำการผ่าตัด วิชาชีพแพทย์ วิชาชีพพยาบาลพยาบาลหอผู้ป่วยหนัก นักกายภาพบำบัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการผ่าตัด ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนา เพิ่มเพ็ชร (2559) ที่กล่าวว่า การเยี่ยมผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดจะช่วย ให้ผู้ป่วยและญาติคลายความกังวล ป้องกันภาวะแทรกซ้อน และส่งเสริมให้หายเร็วขึ้น ซึ่งการตรวจเยี่ยมผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดหัวใจนี้พยาบาลวิชาชีพจำเป็นต้องมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการประเมินสภาพร่างกาย และจิตใจ การประเมินและรวบรวมข้อมูลจากประวัติ การตรวจร่างกาย รวมทั้ง ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและผลการตรวจพิเศษต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับผู้ป่วยหลังการผ่าตัด และสร้างความมั่นใจ ผู้ป่วยปลอดภัยจากการผ่าตัด ซึ่งสอดคล้องกับ บุญพาวลัย ศรีล้ำ (2555) กล่าวว่า การตรวจร่างกายและซักประวัติ ระบบหัวใจและหลอดเลือด เพื่อให้ได้ทราบข้อมูลการรักษาต่อเนื่องตลอดจนโรคร่วมต่าง ๆ รวมทั้งการตรวจ Chest X-ray ช่วย ให้ศัลยแพทย์ดูเรื่อง Aortic Calcification

ขนาดของหัวใจและความผิดปกติของปอด การตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนผ่าตัดในเรื่องอัตราการเต้นของหัวใจ และการตรวจทางห้องปฏิบัติการต่างๆ เช่น CBC, Electrolyte, prothrombin time, partial Thromboplastin Time, BUN, Creatinine, Typing and Cross matching ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นตัวบอกได้ถึงสถานะของโรคความเสี่ยงภาวะแทรกซ้อน ที่อาจเกิดขึ้นในขณะผ่าตัด หรือหลังผ่าตัดได้

2) ระยะเวลาที่ได้รับการผ่าตัด สมรรถนะด้านการประเณหลังได้รับการผ่าตัดนั้น ไม่ว่าจะเป็นการประเณสัญญาณชีพ การประเณคลื่นหัวใจไฟฟ้า และการประเณภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจาก การประเณที่ถูกต้องรวดเร็วจะช่วยลดอัตราการเสียชีวิตหลังการผ่าตัดได้ โดยเฉพาะ 24 ชั่วโมงแรกหลังการผ่าตัด ซึ่งสอดคล้องกับ สัญพิษา ศรีกรมย์ (2559) ที่กล่าวว่า ในระยะ 24 ชั่วโมงแรกที่ผู้ป่วยออกจากห้องผ่าตัด และเข้ารับการดูแลในหอผู้ป่วยหนักนั้น เป็นระยะที่มีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนและอันตรายแก่ชีวิตได้ หากขาดทักษะการประเณอาการที่ถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งสมรรถนะด้านการประเณเป็นสมรรถนะที่สำคัญที่ช่วยให้ทีมการพยาบาลสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ลดระยะเวลาในการนอน โรงพยาบาล และลดอัตราการเสียชีวิตหลังการผ่าตัดหัวใจและทรวงอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพประจำหอผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก จำเป็นต้องมีพฤติกรรมบ่งชี้ในการประเณผู้ป่วยทั้งในระยะก่อนและหลังการผ่าตัดหัวใจและทรวงอก เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดหัวใจและทรวงอก และแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้

3. สมรรถนะด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

ผลการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและ ทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ในด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 2 ข้อ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการพยาบาลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการผ่าตัดหัวใจเป็นการผ่าตัดใหญ่ และมีความเสี่ยงสูงมีการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มากมายในขณะทำการผ่าตัด และมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องปอดหัวใจเทียมขณะผ่าตัด เพื่อช่วย

ในการไหลเวียนโลหิตในร่างกายซึ่งมีผลกระทบต่อร่างกายผู้ป่วยโดยตรง ก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆตามมามีได้ และอาจส่งผลให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ สอดคล้องกับ สัญพินา ศรีภิมย์ (2559) ที่กล่าวว่า การผ่าตัดหัวใจโดยเฉพาะชนิดแบบเปิด จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือจำเป็นอย่างอื่น และมีความซับซ้อนในการผ่าตัด การพยาบาลอย่างเป็นระบบในระยะนี้มีความสำคัญมากโดยเฉพาะในการประเมินระบบการไหลเวียนโลหิตจะช่วยป้องกันภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัดได้ ช่วยให้ลดอัตราการเสียชีวิตได้ สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ เลิศพุดพิชญ์ โณ, นุสพาวลัย ศรีล้ำ, น้ำฝน จัดจวง, และ นวรัตน์ สุทธิพงษ์ (2555) ที่กล่าวไว้ว่า การผ่าตัดหัวใจมีผลกระทบต่อร่างกายผู้ป่วย และจิตใจ เนื่องจากหัวใจเป็นอวัยวะที่สำคัญ และต้องได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องเพื่อเฝ้าระวังความผิดปกติเพื่อรักษาให้ระบบต่างๆในร่างกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพที่ให้การพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดต้องมีความรู้ในการพยาบาลต่างๆทั้งการประเมิน เฝ้าระวังอาการผิดปกติ และสามารถให้การพยาบาลช่วยเหลืออย่างถูกต้องรวดเร็ว เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น ซึ่งแนวทางการพยาบาลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจและทรวงอกที่สำคัญ ได้แก่ การประเมินสภาพผู้ป่วยในระบบต่างๆ การติดตามและแปลผลสัญญาณชีพ การติดตาม ECG monitoring การวัดความดันทางหลอดเลือดแดง การประเมินค่าออกซิเจนในร่างกาย การติดตามค่าความดันในหลอดเลือดดำ การวัดอุณหภูมิร่างกาย และการตรวจปัสสาวะทุก 1-2 ชั่วโมง การติดตามและแปลผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ การพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ และทรวงอกที่มีหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยใส่ท่อระบายทรวงอก และผู้ป่วยที่มีบาดแผลหลังผ่าตัดบริเวณหน้าอกและแผลเจาะหลอดเลือด เป็นต้น (สถาบันโรคทรวงอก, 2555) รวมถึงการติดตามเฝ้าระวังอาการผู้ป่วยด้วยอุปกรณ์พิเศษเพื่อประเมินอาการได้อย่างรวดเร็ว

ดังนั้นพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถด้านการพยาบาลจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการให้การดูแลผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ ที่จะส่งผลให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ลดค่าใช้จ่าย ลดระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล และที่สำคัญลดอัตราการเสียชีวิตได้

4. สมรรถนะด้านการบริหารยาในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

ผลการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและ ทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ในด้านการบริหารยาในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 3 ข้อ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการบริหารยาในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

ยาในผู้ป่วยโรคหัวใจเป็นยาที่อันตราย และมีความเสี่ยงสูง (โรงพยาบาลพุทธชินราช, 2558) เนื่องจากมีผลต่อหัวใจโดยตรง และปริมาณที่ทำให้มีความเข้มข้นมากกว่าการให้ในผู้ป่วยทั่วไป การให้ยาในแต่ละชนิดมีความแตกต่างกันในแต่ละคน การบริหารยาในแต่ละชนิด พยาบาลต้องมีความรู้ทักษะการคำนวณส่วนผสม คำนวณอัตราการให้ยา การเฝ้าระวังอาการไม่พึงประสงค์จากยา รวมถึงการใช้เครื่องควบคุมการให้สารละลายในหลอดเลือดดำ เช่น syringe pump, infusion pump เพื่อช่วยในการควบคุมอัตราการไหลของยาให้คงที่อยู่เสมอ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาในปริมาณที่เหมาะสม ไม่เกิดอันตรายแก่ผู้ป่วย จนมีผลให้สัญญาณชีพเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาการแพ้ยาอย่างรุนแรงจนอาจเกิดภาวะช็อคได้ เช่น Dobutamine, adrenaline nitroglycerine, levophed เป็นต้น รวมถึง ต้องมีความรู้ทักษะในการปรับขนาดยาได้อย่างเหมาะสม ภายใต้แนวปฏิบัติการให้ยาของแพทย์ (หอผู้ป่วยหนัก ศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก, 2553) และการเตรียม กลุ่มยาที่ออกฤทธิ์ขัดขวาง หรือยับยั้งกระบวนการที่เป็นอันตรายต่อร่างกายอันเนื่องมาจากสารเคมี หรือการได้รับยาเกินขนาด (antidotes) ได้แก่ naloxone เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้การบริหารยาดังกล่าว เป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับของพยาบาล สอดคล้องกับ จินตนา ตรีรัตนธำรง (2555) ที่กล่าวไว้ว่า พยาบาลเป็นด่านสุดท้ายที่นำยามาถึงตัวผู้ป่วย หากพยาบาลไม่มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารยาอาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยรุนแรงถึงแก่ชีวิตได้ ซึ่งในการบริหารยานั้น เพ็ญจันทร์ แสนประสาน (2554) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารยาในผู้ป่วยโรคหัวใจ หลอดเลือดและทรวงอก เป็นกระบวนการตั้งแต่ จัดหา จัดเตรียม และนำยามาให้ผู้ป่วยอย่างถูกต้องตามแผนการรักษาและเฝ้าระวังการเกิดอาการข้างเคียงและภาวะแทรกซ้อนจากยาที่อาจส่งผลยับยั้งที่มีผลคุกคามต่อชีวิตผู้ป่วยได้

ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช จำเป็นต้องมีความรู้ ในเรื่องยาที่ใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ การคำนวณยา การจัดเตรียมยา และการปรับขนาดยาที่เหมาะสมกับผู้ป่วยในแต่ละคน และตามอาการการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม

5. สมรรถนะด้านการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

ผลการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ในด้านการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 5 ข้อ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก เนื่องจากการผ่าตัดหัวใจเป็นการผ่าตัดใหญ่ และเกี่ยวข้องกับระบบการไหลเวียนโลหิตในร่างกาย มีผลต่ออวัยวะสำคัญอื่นๆเช่น สมอง ไต เป็นต้น ซึ่งภาวะหัวใจหยุดเต้น มักเกิดในหอผู้ป่วยหนักโดยเฉพาะผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจ เนื่องจากการผ่าตัดที่หัวใจโดยตรง การทำงานของหัวใจยังไม่สามารถกลับเป็นปกติ (ปณณฤกษ์ ทองเจริญ, 2559) จึงมีโอกาที่จะเกิดภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะได้สูง และอาจจะส่งผลกระทบต่ออวัยวะอื่นๆได้ ที่สำคัญคือ เลือดไปเลี้ยงสมองไม่เพียงพอ, ไตสูญเสียหน้าที่

พยาบาลวิชาชีพที่ให้การดูแลผู้ป่วยต้องมีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ตลอดจนขั้นสูงได้ สอดคล้องกับ สมาคมโรคหัวใจและทรวงอกแห่งประเทศไทย (2551) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะของพยาบาลเฉพาะทางโรคหัวใจ หลอดเลือดและทรวงอก จำเป็นต้องมีทักษะ ความสามารถในการประเมินภาวะหัวใจหยุดเต้น และสามารถทำการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากเป็นภาวะที่เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันอาจมีผลให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้ สอดคล้องกับ ปณณฤกษ์ ทองเจริญ (2559) ที่กล่าวไว้ว่า การช่วยฟื้นคืนชีพได้รวดเร็ว และมีอุปกรณ์ต่างๆพร้อม รวมถึงเครื่องมือที่ใช้เปิดหน้าอก มีผลให้ผู้ป่วยโอกาสรอดชีวิตจนกลับออกจากโรงพยาบาลได้ร้อยละ 19 ถึง 79 ซึ่งการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยกลุ่มนี้ ไม่สามารถใช้แนวปฏิบัติที่ใช้กับคนทั่วไปได้ในบางขั้นตอน เนื่องจากสภาพผู้ป่วยหลังผ่าตัดหัวใจที่มีการเปิดช่องอกแบบ median sternotomy

ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกจำเป็นต้องมีพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถในการช่วยฟื้นคืนชีพในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดหัวใจ และทรวงอกตาม Guideline for resuscitation in cardiac arrest after cardiac surgery 2009 (ปณณฤกษ์ ทองเจริญ, 2559) รวมทั้งการพยาบาลหลังการช่วยฟื้นคืนชีพ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่การประเมินภาวะวิกฤต อาการและอาการแสดงที่นำสู่การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูงได้ ความรู้ความสามารถในการบริหารยาที่ใช้ในการช่วยฟื้นคืนชีพ สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการกู้ชีวิตได้ถูกต้อง สามารถปฏิบัติการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน และขั้นสูงได้ สามารถจัดเตรียมอุปกรณ์เพื่อทำการเปิดทรวงอกและเข้าช่วยแพทย์ในการเปิดทรวงอกและนวดหัวใจภายในทรวงอกได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

6. สมรรถนะด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก

ผลการศึกษาสมรรถนะของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ในด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก ประกอบด้วยพฤติกรรมบ่งชี้ความสามารถ จำนวน 4 ข้อ ซึ่งจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ มีค่า I-CVI เท่ากับ 1.0 ซึ่งแสดงว่า พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจและทรวงอก ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

พฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะในด้านการช่วยหัตถการทางการแพทย์ การพยาบาล และการดูแลอุปกรณ์เครื่องมือพิเศษในการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรมหัวใจ และทรวงอก มีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัด และจำเป็นต้องทำหัตถการในหอผู้ป่วยหนักเพื่อช่วยในการประเมิน การวินิจฉัย และรักษาอาการผู้ป่วยให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ เช่น การใส่ท่อช่วยหายใจ การเจาะปอดเพื่อระบายสารน้ำต่างๆ การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดแดง การใส่สายวัดความดันในหลอดเลือดดำ การใส่เครื่องพุงหัวใจ การใส่สายล้างไตทางหน้าท้อง การใส่เครื่องกระตุ้นจังหวะหัวใจชนิดชั่วคราว และชนิดถาวร เครื่องช่วยพุงการทำงานของหัวใจและปอด เป็นต้น พยาบาลจำเป็นต้องมีสมรรถนะในการช่วยแพทย์ในการทำหัตถการและให้การพยาบาลผู้ป่วยขณะทำหัตถการและหลังทำหัตถการต่าง ๆ นั้น เนื่องจากการทำหัตถการต่างๆต้องอาศัยผู้ช่วยในการทำ และต้องการการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

หากพยาบาลขาดสมรรถนะในด้านนี้อาจจะส่งผลให้ผู้ป่วยเกิดความพิการ และอันตรายถึงชีวิตได้ เช่น ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ภาวะหายใจล้มเหลว ภาวะเลือดออกมากผิดปกติ ภาวะความดันโลหิตต่ำ และภาวะหัวใจหยุดเต้น เป็นต้น สอดคล้องกับ เพ็ญจันทร์ แสนประสาน (2554) ที่กล่าวว่า การช่วยแพทย์ทำหัตถการและการให้การพยาบาลในผู้ป่วยโรคหัวใจหลอดเลือดและทรวงอก เป็นการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยการใช้หัตถการในการวินิจฉัย การรักษา และการป้องกันภาวะแทรกซ้อน จำเป็นที่พยาบาลวิชาชีพที่ช่วยเหลือแพทย์ในการทำหัตถการต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการทำหัตถการเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการช่วยแพทย์ทำหัตถการ และให้การพยาบาลผู้ป่วยที่ทำหัตถการแล้วนั้น การบำรุงดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆในหอผู้ป่วยหนักให้พร้อมใช้อยู่เสมออันมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากอุปกรณ์พิเศษต่างๆล้วนเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญในการช่วยชีวิตผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉิน เช่น การดูแลรักษาเครื่องกระตุ้น

หัวใจไฟฟ้า, เครื่องช่วยหายใจ, เครื่องกระตุ้นหัวใจชั่วคราว , เครื่องพองหัวใจ, เครื่องช่วยพองการทำงาน
ของหัวใจและปอด และเครื่องตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง เป็นต้น โดย กองวิศวกรรมการแพทย์
กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (2557) กล่าวว่า ระบบการบำรุงรักษาเครื่องมือที่ดี เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้
การรักษา การพยาบาลมีคุณภาพมากขึ้น ดังนั้นการดูแลบำรุงรักษาไม่ใช่เป็นแค่หน้าที่ของช่าง
ประจำโรงพยาบาล และช่างภายนอกโรงพยาบาลเท่านั้น แต่เป็นสมรรถนะสำคัญอีกด้านหนึ่งของ
พยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยวิกฤตที่พึงมี

ดังนั้นพยาบาลวิชาชีพในหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรมหัวใจและทรวงอกโรงพยาบาลพุทธชินราช
พิษณุโลกจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในการทำหัตถกรรมการแพทย์ การให้การพยาบาลผู้ป่วยทั้งก่อนทำ
ขณะทำ และหลังทำหัตถการ เพื่อเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้น พร้อมทั้งการดูแลอุปกรณ์
เครื่องมือแพทย์ให้พร้อมใช้อยู่เสมอ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และคุณภาพของการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved